

Hodnocení diplomové práce
Posudek konzultantky

Název práce: Migranti na trhu práce v ČR
Autor: Bc. Petra Lechmanová

Aktuálnost tématu: Autorka si pro svou práci zvolila aktuální téma pracovní migrace do ČR. Práce je zajímavá svým zacílením na nepříliš probádanou cílovou skupinu vysoce vzdělaných pracovních migrantů.

Cíle práce a jejich naplnění: Autorka si stanovila jasný a uchopitelný cíl: „zjistit, jak je implementována migrační politika a politika zaměstnanosti v oblasti zaměstnávání vysoce kvalifikovaných migrantů ze třetích zemí v současné době v České republice a identifikovat klíčové problémy v této oblasti vzhledem ke zvoleným klíčovým aktérům.“ Hlavní cíl autor dále operacionalizuje do dílčích cílů, které má logicky provázány s výzkumnými otázkami.

Metodologie: Autorka s ohledem na cíle práce a výzkumné otázky zvolila vhodně kvalitativní výzkumný přístup. Kombinuje práci s četnými dokumenty (desk research) s vlastním empirickým šetřením formou rozhovorů s cizinci (držiteli modré karty určené vysoce kvalifikovaným pracovním migrantům) a s experty (zprostředkovateli práce a zaměstnankyní státní správy). Celkem bylo realizováno 9 polostrukturovaných rozhovorů. Metodický postup je pečlivě popsán a opírá se o relevantní metodologickou literaturu včetně zahraniční. Autorka využívá i pomocné heuristiky – strom problémů a rychlou analýzu aktérů. Zatímco strom problémů považují za dobře zpracovaný a důležitý, analýza aktérů nepřinesla to, co bych od ní očekávala. Je pojata nesystémově a nelogicky. Hlavním důvodem je skutečnost, že autorka mezi aktéry nezahrnula státní správu (zejména pracovníky MV ČR či úřadů práce). Nelogicky pak z možných aktérů vybírá zprostředkovatelské firmy a cizince s odůvodněním, že se jedná o její respondenty, přičemž ale mezi dotázanými experty byl i jeden zaměstnanec státní správy a dále v analytické části textu státní správu mezi klíčové aktéry správně řadí (viz. kap. 5.1.2 Aktéři v politice zaměstnávání cizinců ze třetích zemí).

Obsah práce:

Pro teoretické ukotvení práce autorka zvolila odpovídající teorii implementace a migrační teorie (např. teorii migračních sítí). S teoretickými koncepty v práci dále pracuje. Autorka využívá relevantní literaturu, i když primárními zdroji jsou především čeští autoři. Zahraniční autoři jsou citováni jen zprostředkovaně. Dále se autorka věnuje deskripci modrých karet, jakožto „programu“ věnovanému zaměstnávání vysoce kvalifikovaných migrantů. Autorka zde pracuje především

s právními normami a internetovými stránkami zainteresovaných institucí. Zde bych autorce vytkla přílišnou popisnost. Dále se autorka věnuje současnému nastavení pracovně - migrační politiky v ČR ve vztahu ke kvalifikovaným pracovníkům ze třetích zemí. Zde již autorka prokazuje určité analytické dovednosti, jen by se mi zdálo logičtější tuto podkapitulu zařadit na počátek kapitoly o modrých kartách. Následně opět trochu nelogicky autorka zařazuje podkapitulu věnovanou současné integrační politice v ČR pod hlavní kapitolu Modré karty, přičemž by bylo vhodnější zařadit ji jako kapitolu samostatnou a trochu více ji vztahovat k cílové skupině.

Výsledky empirického šetření přinášejí řadu zajímavých zjištění, a to pohledem expertů i cizinců. Autorka se někde lépe, jinde hůře snaží provazovat primární data se zjištěními z desk reserch. Některá její propojení jsou však nelogická – např. proč dávává do souvislosti multikulturní vzdělávání pracovníků s cizinci s meziresortní spoluprací MV ČR a MPSV v oblasti nelegální migrace (str. 64)? Autorka zařazuje do empirické části kazuistiky, ale čekala bych vysvětlení, z jakého zdroje čerpala a to i v případě, že se jedná o její vlastní zkušenosti z praxe. Celkově ale v této části práce autorka prokazuje schopnost kritického myšlení a analytické dovednosti. Autorčiným problémem je v některých pasážích neobratná formulace, která zcela mění význam toho, co chtěla vyjádřit: „*Výsledky mých rozhovorů s cizinci ukázaly, že co se týče flexibility, funguje práce úřadů v souladu se zákonem, nesetkali se s pochybením a obecně jsou cizinci s jejich službami spokojeni. Snad až na výjimku se na úřadech nesetkali s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, kteří ovládají světový jazyk. Proto může dojít k tomu, že cizinec, který s sebou nemá osobu schopnou tlumočení, se nemůže s danou osobou domluvit.*“

V závěru práce autorka zodpovídá výzkumné otázky.

Formální úprava práce: Formální stránce práce mohla autorka věnovat více času a to jak po stránce formulační, tak i závěrečné editaci textu. Autorka dále opakovaně nejednotně či špatně cituje a např. u informace o multikulturním vzdělávání na str. 63 zdroj chybí.

Celkové hodnocení práce: Navrhovaná práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. I přes zmíněné nedostatky s ohledem na autorčino zapálení pro téma, hodnotím ji jako „velmi dobrou“.

V Praze dne 13. 6. 2016

Mgr. Karolína Dobiášová
konzultant práce